

32003R0358

28.2.2003

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÉ UNIE

L 53/8

**NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) č. 358/2003
ze dne 27. února 2003**

**o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy na určité kategorie dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě
v odvětví pojišťovnictví**

(Text s významem pro EHP)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

tví⁽³⁾. Nařízení (EHS) č. 3932/92 ve znění aktu o přistoupení Rakouska, Finska a Švédska pozbývá platnosti dnem 31. března 2003.

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na nařízení Rady (EHS) č. 1534/91 ze dne 31. května 1991 o použití čl. 85 odst. 3 Smlouvy na některé kategorie dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě v odvětví pojišťovnictví⁽¹⁾, a zejména na čl. 1 odst. 1 písm. a), b), c) a e) uvedeného nařízení,

(3) Nařízení (EHS) 3932/92 neuděluje výjimku dohodám týkajícím se likvidace pojistných událostí a sestavování seznamů zvýšených rizik a výměny příslušných informací. Komise měla za to, že postrádá dostatečnou zkušenost při projednávání jednotlivých případů, aby využila pravomoci udělené nařízením Rady (EHS) č. 1534/91 v těchto dvou oblastech. Tato situace se nezměnila.

poté, co zveřejnila návrh tohoto nařízení⁽²⁾,

po konzultaci Poradního výboru pro restriktivní praktiky a dominantní postavení,

(4) Dne 12. května 1999 Komise přijala zprávu⁽⁴⁾ Radě a Evropskému parlamentu o fungování nařízení (EHS) č. 3932/92. Dne 15. prosince 1999 Hospodářský a sociální výbor přijal stanovisko ke zprávě Komise⁽⁵⁾. Dne 19. května 2000 Parlament přijal rezoluci o zprávě Komise⁽⁶⁾. Dne 28. června 2000 Komise uspořádala konzultační setkání s dotčenými stranami, včetně zástupců odvětví pojišťovnictví a vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž, o nařízení. Dne 9. července 2002 Komise zveřejnila v Úředním věstníku návrh tohoto nařízení spolu s výzvou dotčeným stranám, aby se k němu vyjádřily nejpozději do 30. září 2002.

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení (EHS) č. 1534/91 zmocňuje Komisi použít čl. 81 odst. 3 Smlouvy nařízením na určité kategorie dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě v odvětví pojišťovnictví, jejichž předmětem je spolupráce v těchto oblastech:

- stanovení společných sazeb rizikového pojistného, založených na společně zjištěné statistice nebo na počtu pojistných událostí,
- sestavení vzoru všeobecných pojistných podmínek,
- společného krytí určitých druhů rizik,
- likvidace pojistných událostí,
- kontrola a uznání zabezpečovacích opatření,
- sestavování seznamů zvýšených rizik a výměna příslušných informací.

(2) Podle nařízení Rady (EHS) č. 1534/91 Komise přijala nařízení (EHS) č. 3932/92 ze dne 21. prosince 1992 o použití čl. 85 odst. 3 Smlouvy na určité kategorie dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě v oblasti pojišťovnictví.

(5) Nové nařízení by mělo splňovat dva požadavky: zajistit účinnou ochranu hospodářské soutěže a poskytnout dostatečnou právní jistotu podnikům. Při snaze o dosažení těchto cílů je nutno vzít v úvahu potřebu v co nejvyšší míře zjednodušit správní dohled. Je rovněž nutné zohlednit zkušenosti Komise v této oblasti od roku 1992 a výsledky konzultací o zprávě z roku 1999 a konzultací vedoucích k přijetí tohoto nařízení.

(6) Nařízení (EHS) č. 1534/91 vyžaduje, aby vyjímající nařízení Komise definovalo kategorie dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě, pro něž platí, určilo omezení nebo ustanovení, která smí nebo nesmí být obsažena v dohodách, rozhodnutích a jednání ve vzájemné shodě, a určilo ustanovení, která musí být obsažena v dohodách, rozhodnutích a jednání ve vzájemné shodě nebo jiné podmínky, které musí být splněny.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 143, 7.6.1991, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 163, 9.7.2002, s. 7.

⁽³⁾ Úř. věst. L 398, 31.12.1992, s. 7.

⁽⁴⁾ COM(1999) 192 v konečném znění.

⁽⁵⁾ CES 1139/99.

⁽⁶⁾ PE A5-0104/00.

- (7) Nicméně je vhodné vzdát se uvádění seznamu vyňatých ustanovení a položit větší důraz na definování kategorií dohod, které jsou vyňaty do určité úrovně tržní síly, a na bližší určení omezení nebo ustanovení, která nesmějí být v těchto dohodách obsažena. Toto je v souladu s hospodářsky orientovaným přístupem, který hodnotí dopad dohod na relevantní trh. Nicméně je nutné uznat, že v odvětví pojištnictví existují určité typy spolupráce zahrnující všechny společnosti na relevantním pojištném trhu, které lze obecně považovat za splňující podmínky stanovené v čl. 81 odst. 3 Smlouvy.
- (8) Pro použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy prostřednictvím nařízení, není nutné definovat tyto dohody, které jsou způsobilé spadat pod čl. 81 odst. 1. Při jednotlivém hodnocení dohod podle čl. 81 odst. 1 je nutné vzít v úvahu několik faktorů, zejména strukturu relevantního trhu.
- (9) Je třeba omezit výhody blokové výjimky na ty dohody, u nichž se lze s dostatečnou jistotou domnívat, že splňují podmínky uvedené v čl. 81 odst. 3 Smlouvy.
- (10) Spolupráce mezi pojišťovnami nebo v rámci sdružení pojištěnů při výpočtu průměrných nákladů na krytí určitého rizika v minulosti nebo, u životního pojištění, vypracování tabulky úmrtnosti nebo četnosti onemocnění, úrazů nebo invalidity umožňují zlepšit znalost rizik a usnadňují výpočet sazby pojištění za rizika u jednotlivých společností. To může naopak usnadnit vstup na trh, a tím se stát přínosem pro spotřebitele. Totéž platí pro společné studie o pravděpodobném dopadu vnějších okolností, které mohou ovlivnit četnost nebo rozsah pojištných událostí nebo výnos různých typů investic. Je však nezbytné zajistit, aby taková spolupráce byla vyňata pouze v takovém rozsahu, v jakém je nezbytná pro dosažení těchto cílů. Je tudíž vhodné stanovit, aby dohody o hrubém pojištném vyňaty nebyly; hrubé pojištné může být vskutku nižší než částky, které udávají výsledky zmíněných výpočtů, tabulek nebo studií, neboť pojištitelé mohou využít výnosy svých investic ke snížení hrubého pojištného. A nadto, dotyčné výpočty, tabulky nebo studie by měly být nezávazné a sloužit pouze pro referenční účely.
- (11) Čím širší jsou kategorie, do nichž se řadí statistika nákladů na krytí určitého rizika v minulosti, tím méně volně mohou pojišťovny vypočítávat pojištné na užším základě. Je tudíž vhodné vyjmout společné výpočty minulých nákladů na rizika za podmínky, že dostupné statistické údaje jsou k dispozici tak podrobně a s takovým rozlišením, jaké odpovídá pojištné matematice.
- (12) Jelikož je přístup k těmto výpočtům, tabulkám a studiím nezbytný jak pro pojišťovny působící na dotyčném zeměpisném trhu nebo trhu výrobku, tak i pro ty, které uvažují o vstupu na trh, těmto pojišťovnám musí být umožněn přístup k takovým výpočtům, tabulkám a studiím za rozumných a nediskriminačních podmínek ve srovnání s pojišťovnami, které již na trhu působí. Tyto podmínky mohou například zahrnovat závazek ze strany pojišťovny, která ještě nepůsobí na trhu, poskytovat statistické informace o pojištných událostech, pokud by na trh vstoupila. Také mohou zahrnovat členství ve sdružení pojištitelů odpovědném za výpočty, pokud přístup k takovému členství je sám o sobě dostupný za rozumných a nediskriminačních podmínek pojišťovnám dosud nepůsobícím na dotyčném trhu. Nicméně jakýkoliv poplatek účtovaný za přístup k takovým výpočtům nebo s nimi spojeným studiím pro pojišťovny, které k nim nepřispívají, by nebyl z tohoto důvodu rozumný, kdyby byl natolik vysoký, že by představoval překážku vstupu na trh.
- (13) Spolehlivost společných výpočtů, tabulek a studií je tím vyšší, čím větší je objem statistických údajů, na nichž se zakládá. Pojištitelé s vysokým podílem na trhu mohou sami vytvářet dostatečný objem statistických údajů, aby byli schopni provádět spolehlivé výpočty, což nemohou ti s nízkým podílem na trhu, tím méně pak nově vstupující na trh. Zapojení informací od všech pojištitelů na trhu, včetně těch velkých, do takovýchto společných výpočtů, tabulek a studií, prohlubuje hospodářskou soutěž tím, že pomáhá menším pojištitelům a usnadňuje vstup na trh. Vzhledem k této specifčnosti odvětví pojištnictví není vhodné podmínit jakékoliv výjimky pro tyto společné výpočty a společné studie prahovou hodnotou podílu na trhu.
- (14) Vzor všeobecných pojištných podmínek nebo vzorová smluvní ustanovení a vzorové modely ilustrující zisky z životních pojištění mohou přinést určité výhody. Například mohou přinést růst efektivnosti pro pojištitel; mohou ulehčit vstup na trh malým nebo nezkušeným pojištitelům; mohou pomoci pojištitelům splnit zákonné požadavky a mohou být využity organizacemi spotřebitelů jako měřítko ke srovnání pojištění nabízených různými pojištiteli.
- (15) Vzory všeobecných pojištných podmínek však nesmí vést ke standardizaci produktů nebo k vytváření výrazné nerovnováhy mezi právy a povinnostmi vyplývajících ze smlouvy. Podle toho by proto výjimka měla platit pouze pro vzory všeobecných pojištných podmínek za předpokladu, že nejsou závazné a výslovně uvádějí, že zúčastněné společnosti mohou svým zákazníkům nabízet různé podmínky pojištění. Vzory všeobecných pojištných podmínek nesmějí nadto obsahovat žádné systémové vyloučení určitých druhů rizik, aniž by poskytovaly

výslovnou možnost zahrnutí tohoto krytí dohodou, a nesmějí předpokládat smluvní vztah s pojistníkem na nadměrně dlouhé období nebo překročit původní předmět pojistky. Tím nejsou dotčeny povinnosti vyplývající z právních předpisů Společenství nebo vnitrostátních právních předpisů zahrnout určitá rizika do určitých pojistek.

uděluje výjimku každé takové skupině nově vytvořené za účelem pokrytí nového rizika pro první tři roky její existence.

(16) Kromě toho je nezbytné stanovit, že společné vzory všeobecných pojistných podmínek musí být obecně dostupné jakékoliv dotčené osobě, a zejména pojistníkovi, aby byla zajištěna skutečná transparentnost a výhodnost pro spotřebitele.

(17) Zahrnutí do pojistky takových rizik, kterým podstatná část pojistníků není zároveň vystavena, může brzdit inovaci vzhledem k tomu, že kumulace spolu nesouvisejících rizik může odrazovat pojistitele od toho, aby pro každé z nich nabízeli uzavírání samostatných a odlišných pojistek. Ustanovení, které ukládá takové souhrnné krytí, by tudíž nemělo mít výhodu blokové výjimky. Tam, kde existuje zákonný požadavek pro pojistitele zahrnout do pojistek krytí rizik, jímž podstatná část pojistníků není zároveň vystavena, zařazení vzorového ustanovení odrážejícího takový zákonný požadavek do nezávazné vzorové smlouvy není omezením hospodářské soutěže a nespadá do oblasti působnosti čl. 81 odst. 1 Smlouvy.

(18) Skupiny soupojištění nebo souzajištění (často nazývané „pool“) mohou umožnit pojistitelům a zajišťovatelům poskytnout pojištění nebo zajištění rizik, pro něž by při neexistenci této skupiny (pool) mohli nabídnout pouze nedostatečné krytí. Také mohou pomoci pojišťovnám a zajišťovnám získat zkušenosti s riziky, která neznají. Tyto skupiny však mohou představovat omezení hospodářské soutěže, jako je standardizace pojistných podmínek a dokonce výše krytí a pojistného. Je tudíž vhodné stanovit okolnosti, za nichž takové skupiny mohou být vyňaty.

(19) U zcela nových rizik není možné vědět dopředu, jaký upisovací objem je nezbytný ke krytí rizika, ani to, zda pro účel poskytování tohoto typu pojištění mohou koexistovat dvě nebo více skupin. Dohoda o spojení (pool), jejímž cílem je výhradně soupojištění a souzajištění takových nových rizik (nikoliv spojení nových a stávajících rizik), může být tudíž po určitou dobu vyňata. Tři roky by měly představovat odpovídající období pro vytvoření dostatečného objemu informací o pojistných událostech k určení, zda konkrétní pool je či není nezbytný. Toto nařízení tudíž

(20) Definice pojmu „nová rizika“ v čl. 2 odst. 7 tohoto nařízení objasňuje, že do této definice patří pouze rizika, která dříve neexistovala, a tudíž nezahrnuje například rizika, která již existovala, ale nebyla pojištěna. A nadto do této definice nepatří riziko, jehož charakter se výrazně mění (například značné zvýšení teroristické činnosti), neboť riziko samotné není nové. Nové riziko svým charakterem vyžaduje zcela nový pojistný produkt a nelze jej pokrýt dodatky nebo úpravami stávajícího pojistného produktu.

(21) U rizik, která nejsou nová, se uznává, že takové skupiny soupojištění nebo souzajištění, které s sebou nesou omezení hospodářské soutěže, mohou mít za určitých omezených okolností za následek výhody, které opravňují výjimku podle čl. 81 odst. 3 Smlouvy, i když by mohly být nahrazeny dvěma nebo více konkurenčními pojišťovacími subjekty. Mohou například umožnit svým členům získat nezbytné zkušenosti v dotčené oblasti pojištění, mohou umožňovat snížení nákladů nebo snížení pojistného prostřednictvím společného zajištění za výhodných podmínek. Nicméně jakákoli výjimka pro takové skupiny není opodstatněná, jestliže daná skupina využívá výhod z výrazné úrovně tržní síly, neboť za takových okolností by omezení hospodářské soutěže vyplývající z existence skupiny běžně převážila případné výhody.

(22) Toto nařízení proto rovněž vyjímá každou skupinu soupojištění nebo souzajištění, která existuje déle než tři roky nebo která nebyla zřízena za účelem krytí nového rizika, pod podmínkou, že pojistné produkty pojištěné v rámci skupiny jejími členy nepřekročí následující prahové hodnoty: 25 % relevantního trhu v případě skupin souzajištění a 20 % v případě skupin soupojištění. Práh pro skupiny soupojištění je nižší, protože soupojišťovací pooly mohou zahrnovat jednotné pojistné podmínky a hrubé pojistné. Tyto výjimky však platí pouze tehdy, jestliže dotčená skupina splňuje ostatní podmínky stanovené v tomto nařízení, které mají za cíl snížit na minimum omezení hospodářské soutěže mezi členy skupiny.

(23) Skupiny nespádající do oblasti působnosti tohoto nařízení mohou být způsobilé pro individuální výjimku v závislosti na detailech samotné skupiny a specifických podmínkách relevantního trhu. Vzhledem k tomu, že se mnoho pojistných trhů neustále vyvíjí, by k určení, zda jsou splněny podmínky čl. 81 odst. 3 Smlouvy, či nikoliv, byla v takových případech nutná individuální analýza.

(24) Přijetí technických specifikací, pravidel nebo předepsaných postupů týkajících se zabezpečovacích opatření a postupu hodnocení shody zabezpečovacích opatření s těmito technickými specifikacemi, pravidly nebo předepsanými postupy sdružením nebo sdruženími pojišťoven nebo zajišťoven může být užitečné tím, že poskytuje pojistitelům a zajistitelům měřítko pro hodnocení rozsahu rizika, o jehož krytí jsou v konkrétním případě požádáni, jenž závisí na kvalitě bezpečnostního vybavení a jeho instalaci a údržbě. Nicméně tam, kde existují technické specifikace, klasifikační systémy, pravidla nebo předepsané postupy na úrovni Společenství harmonizované s právními předpisy Společenství pro volný pohyb zboží, není vhodné udělit nařízením výjimku jakýmkoliv dohodám mezi pojistiteli týkající se stejného předmětu, neboť cílem takové harmonizace na evropské úrovni je stanovení vyčerpávající a odpovídající úrovně bezpečnosti pro zabezpečovací opatření, která platí jednotně po celém území Společenství. Jakákoliv dohoda mezi pojistiteli o různých požadavcích na zabezpečovací opatření by mohla dosažení tohoto cíle znemožnit.

(25) Pokud jde o instalaci a údržbu zabezpečovacích opatření, jelikož na úrovni Společenství žádná taková harmonizace neexistuje, mohou být nařízením vyňaty dohody mezi pojistiteli stanovující technické specifikace nebo schvalovací postupy, které se používají v jednom nebo více členských státech; nicméně výjimka by měla být podmíněna určitými podmínkami, zejména takovou, že každá pojišťovna musí mít možnost přijmout k pojištění, za jakýchkoliv podmínek si přeje, zařízení a podniky zabývající se instalací a údržbou, které nebyly schválené společným postupem.

(26) Jestliže jednotlivé dohody vyňaté tímto nařízením, mají přesto účinky neslučitelné s čl. 81 odst. 3 Smlouvy, jak je vykládán správní praxí Komise a judikaturou Soudního dvora, Komise musí mít možnost výhodu výjimky odejmout. K tomu může dojít zejména tehdy, jestliže studie o dopadu budoucího vývoje jsou založeny na neopodstatněných předpokladech, nebo jestliže doporučený vzor všeobecných pojistných podmínek obsahuje ustanovení, která tvoří, ke škodě pojistníka, výraznou nerovnováhu mezi právy a povinnostmi vyplývajícími ze smlouvy, nebo jestliže skupiny jsou využívány nebo řízeny tak, že poskytují jedné nebo více zúčastněným společnostem prostředky k získání nebo upevnění významné tržní síly na relevantním trhu, nebo jestliže tyto skupiny vedou k rozdělení trhu.

(27) S cílem usnadnit uzavírání dohod, z nichž některé s sebou mohou nést významná investiční rozhodnutí, by období platnosti tohoto nařízení mělo být stanoveno na sedm let.

(28) Tímto nařízením není dotčeno použití článku 82 Smlouvy.

(29) V souladu se zásadou přednosti práva Společenství není opatřeními přijatými podle vnitrostátních právních

předpisů upravujících hospodářskou soutěž dotčeno jednotné používání pravidel hospodářské soutěže Společenství na celém společném trhu ani plná účinnost opatření přijatých při provádění těchto pravidel včetně tohoto nařízení,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

VÝJIMKA A DEFINICE

Článek 1

Výjimka

Podle čl. 81 odst. 3 Smlouvy a podle ustanovení tohoto nařízení se stanoví, že čl. 81 odst. 1 Smlouvy se nepoužije na dohody uzavřené mezi dvěma nebo více společnostmi v odvětví pojišťovnictví (dále jen „strany“) pokud jde o:

a) společné vytváření a šíření:

— výpočtů průměrných nákladů na krytí uvedených rizik v minulosti (dále „výpočty“),

— v souvislosti s pojištěním zahrnujícím prvek kapitalizace, tabulek úmrtnosti a tabulek uvádějících četnost onemocnění, úrazů a invalidity (dále jen „tabulky“);

b) společné provádění studií pravděpodobného dopadu obecných vnějších okolností zainteresovaných společností na četnost nebo rozsah budoucích pojistných událostí pro dané riziko nebo kategorii rizik nebo na ziskovost různých typů investic (dále jen „studie“) a šíření výsledků těchto studií;

c) společné vytváření a šíření nezávazného vzoru všeobecných pojistných podmínek pro přímé pojištění (dále jen „vzor všeobecných pojistných podmínek“);

d) společné vytváření a šíření nezávazných modelů znázorňujících zisky, jež mají být realizovány z pojistných smluv obsahujících prvek kapitalizace (dále jen „modely“);

e) vytváření a fungování skupin pojišťoven nebo pojišťoven a zajišťoven pro společné krytí specifických kategorií rizik ve formě soupojištění a souzajištění a

f) vytváření, uznávání a šíření:

- technických specifikací, pravidel nebo předepsaných postupů týkajících se těch typů zabezpečovacích opatření, pro něž na úrovni Společenství neexistují technické specifikace, klasifikační systémy, pravidla, způsoby práce nebo předepsané postupy harmonizované v souladu s právními předpisy Společenství týkajícími se volného pohybu zboží, stejně jako postupy hodnocení a schvalování souladu zabezpečovacích opatření s těmito specifikacemi, pravidly nebo předepsanými postupy,
- technické specifikace, pravidla nebo předepsané postupy pro instalaci a údržbu zabezpečovacích opatření a postupů pro hodnocení a schvalování souladu společností, které instalují nebo provádějí údržbu zabezpečovacích opatření s takovými specifikacemi, pravidly nebo předepsanými postupy.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se použijí následující definice:

1. „dohoda“ znamená dohodu, rozhodnutí sdružení společností nebo jednání ve vzájemné shodě;
2. „zúčastněné společnosti“ znamená společnosti, které jsou smluvními stranami, a s nimi spojené společnosti;
3. „spojené společnosti“ znamená
 - a) společnosti, v nichž smluvní strana přímo nebo nepřímo:
 - i) může vykonávat více než polovinu hlasovacích práv nebo
 - ii) může jmenovat více než polovinu členů dozorčí rady, představenstva nebo orgánů právně zastupujících společnost nebo
 - iii) má právo spravovat záležitosti společnosti;
 - b) společnosti, které mohou přímo nebo nepřímo ve společnosti, která je stranou dohody, vykonávat práva uvedená v písmenu a);
 - c) společnosti, ve kterých společnost uvedená v písmenu b) může přímo nebo nepřímo vykonávat práva uvedená v písmenu a);
 - d) společnosti, ve kterých může smluvní strana spolu s jedním nebo více společnostmi uvedenými v písmenech a), b) nebo c) nebo ve kterých dvě nebo více posledně uvedených společností mohou společně vykonávat práva uvedená v písmenu a);
 - e) společnosti, v nichž vykonávají práva uvedená v písmenu a) společně:
 - i) smluvní strany nebo jejich spojené společnosti uvedené v písmenech a) až d) nebo
 - ii) jedna nebo více smluvních stran nebo jedna nebo více s nimi spojených společností uvedených v písmenech a) až d) a jedna nebo více třetích stran;
4. „vzor všeobecných smluvních podmínek“ představuje jakákoliv ustanovení obsažená v modelových nebo referenčních pojistkách připravených společně pojistiteli nebo orgány nebo sdruženími pojistitelů;
5. „soustrojovací skupiny“ znamená skupiny zřízené pojišťovnami, které:
 - i) souhlasí upsat na jméno a na účet všech zúčastněných pojištění specifické kategorie rizik nebo
 - ii) svěří upsání a řízení pojištění specifické kategorie rizik jejich jménem a na jejich účet jedné z nich, společnému makléři nebo společnému orgánu zřízenému za tímto účelem;
6. „souzajišťovací skupiny“ znamená skupiny zřízené pojišťovnami, případně s pomocí jedné nebo více zajišťovacích společností:
 - i) za účelem vzájemného zajištění všech nebo části závazků, pokud jde o specifickou kategorii rizik;
 - ii) okrajově za účelem přijetí na jméno a jménem všech zúčastněných zajištění téže kategorie rizik;
7. „nová rizika“ znamená rizika, která dosud neexistovala a jejichž pojistné krytí vyžaduje vývoj zcela nového pojistného produktu, který není ani rozšířením, vylepšením či nahrazením stávajícího pojistného produktu;
8. „zabezpečovací opatření“ znamená komponenty a vybavení určené k předcházení nebo omezení ztrát a systémy vytvořené z těchto prvků;
9. „hrubé pojistné“ znamená cenu, která se účtuje kupujícímu pojistky.

KAPITOLA II

SPOLEČNÉ VÝPOČTY, TABULKY A STUDIE

Článek 3

Podmínky výjimky

1. Výjimka uvedená v čl. 1 písm. a) se použije za podmínky, že výpočty nebo tabulky:
 - a) se vztahují k vybranému počtu rizikových let jako sledovanému období a které se týkají stejných nebo srovnatelných rizik v dostatečném počtu, aby vznikla statisticky vyhodnotitelná veličina a mohly být číselně vyjádřeny zejména:
 - počty pojistných událostí během uvedeného období,

- počty jednotlivých rizik pojištěných ve vybraném sledovaném období v každém rizikovém roce,
 - úhrn plateb provedených nebo splatných, pokud jde o pojistné události vzniklé v tomto období,
 - souhrn pojistných částek za každý rizikový rok ve vybraném sledovaném období;
- b) zahrnují co nejdetailnější přehled dostupných statistických údajů, který by vyhovoval účetním výpočtům;
- c) v žádném případě neobsahují nepředvídané výdaje, příjem odvozený od rezerv, správní nebo obchodní náklady nebo fiskální či para-fiskální příspěvky a nezohledňují ani výnosy z investic, ani předpokládané zisky.

2. Výjimky uvedené v čl. 1 písm. a) a b) se použijí za podmínky, že výsledky výpočtů, tabulek nebo studií:

- a) neidentifikují dotyčnou pojišťovnu nebo kteroukoliv pojištěnou stranu;
- b) při vytváření a šíření obsahují sdělení, že nejsou závazné;
- c) jsou zpřístupněny za rozumných a nediskriminačních podmínek libovolné pojišťovně, která si vyžádá jejich kopii, včetně pojištění, které nepůsobí na zeměpisném trhu nebo trhu výrobku, ke kterým se tyto výpočty, tabulky nebo studie vztahují.

Článek 4

Dohody, na které se výjimka nevztahuje

Výjimka uvedená v článku 1 se nepoužije, jestliže zúčastněné společnosti vstoupí do společnosti nebo vzájemného závazku nebo zaváží jinou společnost nevyužívat výpočty nebo tabulky, které se liší od těch, které jsou vytvořeny podle čl. 1 písm. a) nebo se neodchýlí od výsledků studií uvedených v čl. 1 písm. b).

KAPITOLA III

VZORY A MODELY VŠEOBECNÝCH POJISTNÝCH PODMÍNEK

Článek 5

Podmínky výjimky

1. Výjimka uvedená v čl. 1 písm. c) se použije, pokud vzory všeobecných pojistných podmínek:

- a) jsou vytvářeny a šířeny s výslovným prohlášením, že nejsou závazné a že jejich použití není v žádném případě doporučeno;
- b) výslovně uvádějí, že zúčastněné společnosti mohou nabízet svým zákazníkům odlišné pojistné podmínky a;

- c) jsou přístupné kterékoliv zúčastněné osobě a poskytovány jednoduše na požádání.

2. Výjimka uvedená v čl. 1 písm. d) se použije za podmínky, že nezávazné vzory jsou vytvářeny a rozšiřovány pouze pro informaci.

Článek 6

Dohody, na které se výjimka nevztahuje

1. Výjimka uvedená v čl. 1 písm. c) se nepoužije, jestliže vzor všeobecných pojišťovacích podmínek obsahuje doložky, které:

- a) obsahují jakoukoliv zmínku o výši hrubého pojistného;
- b) označují výši krytí nebo část, kterou musí pojistník sám zaplatit („spoluúčast“);
- c) ukládají obecné komplexní krytí včetně rizik, jimž není současně vystaven významný počet pojistníků;
- d) umožňují pojistiteli pokračovat ve smlouvě, ačkoli pojistitel omezuje rozsah krytí, ačkoli aniž jsou dotčeny možné indexové doložky zvyšuje pojistné beze změny rizika nebo rozšíření objemu krytí, nebo ačkoli mění smluvní podmínky, aniž by s tím pojistník výslovně souhlasil;
- e) umožňují pojistiteli změnit délku trvání smlouvy, aniž by s tím pojistník výslovně souhlasil;
- f) mimo oblast životního pojištění ukládají pojistníkovi pojistnou dobu delší než tři roky;
- g) stanovují prodloužení smlouvy delší než rok, pokud se smlouva bez dalšího obnovuje, není-li vypovězena při uplynutí daného období;
- h) žádají na pojistníkovi, aby v případě pozastavení smlouvy z důvodu odpadnutí pojistného rizika souhlasil s obnovením smlouvy, jakmile se znovu objeví riziko podobné povahy;
- i) pojistníkovi ukládají pojistit se proti různým rizikům u téhož pojistitele;
- j) pojistníkovi ukládají, aby se v případě převodu pojištěného předmětu postaral o převzetí stávající pojistné smlouvy nabyvatelem;
- k) vylučují nebo omezují krytí rizika, jestliže pojistník používá zabezpečovací opatření nebo podniky na instalaci nebo údržbu, které nejsou schváleny v souladu s příslušnými specifikacemi schválenými sdružením nebo sdruženími pojistitelů v jednom nebo několika dalších členských státech nebo na evropské úrovni.

2. Výjimka uvedená v čl. 1 písm. c) se nepoužije na společnosti nebo sdružení společností, které se dohodly neuplatňovat, nebo zavázat jiné společnosti neuplatňovat podmínky jiné než podmínky vzoru všeobecných pojistných podmínek stanovené v souladu s dohodou mezi zúčastněnými společnostmi.

3. Aniž je dotčeno stanovení zvláštních pojistných podmínek pro určité sociální nebo zaměstnanecké kategorie obyvatel, výjimka uvedená v čl. 1 písm. c) se nepoužije na dohody, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě, která vylučují krytí některých kategorií rizik z důvodů charakteristik spojených s pojistníkem.

4. Výjimka uvedená v čl. 1 písm. d) se nepoužije tam, aniž jsou dotčeny zákonem stanovené povinnosti, kde nezávazné vzory obsahují pouze určité úrokové sazby nebo obsahují údaje naznačující administrativní náklady.

5. Výjimka uvedená v čl. 1 písm. d) se nepoužije na společnosti nebo sdružení společností, které se dohodnou nebo zaváží mezi sebou nebo přimějí jiné společnosti nepoužívat jiné modely ilustrující výhody pojistky než ty stanovené v souladu s dohodou mezi zúčastněnými společnostmi.

KAPITOLA IV

SPOLEČNÉ KRYTÍ URČITÝCH DRUHŮ RIZIK

Článek 7

Použití výjimky a práh podílu na trhu

1. Pokud jde o soupojišťovací a souzajišťovací skupiny, které se vytvoří po dni vstupu tohoto nařízení v platnost, aby výhradně kryly nová rizika, výjimka uvedená v čl. 1 písm. e) se použije v období tří let od data zřízení skupiny bez ohledu na podíl skupiny na trhu.

2. Pokud jde o soupojišťovací a souzajišťovací skupiny, které nespádají do oblasti působnosti prvního odstavce (proto, že existovaly více než tři roky nebo nebyly vytvořeny za účelem krytí nového rizika), výjimka uvedená v čl. 1 písm. e) se použije, pokud toto nařízení zůstane v platnosti pod podmínkou, že pojistné produkty upsané v rámci sdružení zúčastněnými společnostmi nebo jejich jménem nepředstavují na žádném dotčeném trhu:

- a) v případě soupojišťovacích skupin více než 20 % relevantního trhu;
- b) v případě souzajišťovacích skupin více než 25 % relevantního trhu.

3. Pro účely použití práhu podílu na trhu podle odstavce 2 se použijí následující pravidla:

- a) podíl na trhu se vypočítá na základě hrubého příjmu z pojistného; nejsou-li k dispozici údaje o hrubém příjmu z pojistného, lze ke stanovení tržního podílu dotyčné společnosti použít odhady založené na spolehlivých informacích o trhu včetně poskytnutého pojistného krytí nebo hodnoty pojištěného rizika;
- b) podíl na trhu se vypočítává na základě údajů z předchozího kalendářního roku;
- c) podíl na trhu společností uvedených v čl. 2 odst. 3 písm. e) se dělí stejným dílem mezi společnostmi mající práva a pravomoci uvedené v čl. 2 odst. 3 písm. a).

4. Jestliže podíl na trhu uvedený v odst. 2 písm. a) původně nepřesahuje 20 %, ale následně vzroste nad tuto úroveň, aniž by překročil 22 %, výjimka podle čl. 1 písm. e) se použije i nadále v období dvou po sobě jdoucích kalendářních let následujících po roce, v němž byl poprvé překročen práh 20 %.

5. Jestliže podíl na trhu uvedený v odst. 2 písm. a) původně nepřesahuje 20 %, ale následně vzroste nad 22 %, výjimka podle čl. 1 písm. e) se použije i nadále v období jednoho roku následujícího po roce, v němž byl poprvé překročen práh 22 %.

6. Výhodu z odstavců 4 a 5 nelze kombinovat tak, aby bylo překročeno období dvou kalendářních let.

7. Jestliže podíl na trhu uvedený v odst. 2 písm. b) nepřesahuje původně 25 %, ale následně vzroste nad tuto úroveň, aniž by překročil 27 %, výjimka podle čl. 1 písm. e) se použije i nadále po dobu dvou po sobě jdoucích kalendářních let následujících po roce, kdy byl překročen práh 25 %.

8. Jestliže podíl na trhu uvedený v odst. 2 písm. b) nepřesahuje původně 25 %, ale následně vzroste nad 27 %, výjimka podle čl. 1 písm. e) se použije i nadále v období jednoho kalendářního roku následujícího po roce, v němž byl poprvé překročen práh 27 %.

9. Výhodu z odstavců 7 a 8 nelze kombinovat tak, aby bylo překročeno období dvou kalendářních let.

Článek 8

Podmínky vynětí

Výjimka uvedená v čl. 1 písm. e) se použije s podmínkou, že:

- a) každá zúčastněná společnost má právo vystoupit ze skupiny s výpovědní lhůtou ne delší než jeden rok, aniž by podléhala jakýmkoliv sankcím;

- b) pravidla skupiny nezavazují žádného jejího člena pojistit nebo zajistit prostřednictvím skupiny, celkově nebo částečně, žádné riziko druhu, který skupina kryje;
- c) pravidla skupiny neomezují činnost skupiny nebo jejích členů na pojištění nebo zajištění rizik nacházejících se v jakékoli zeměpisné části Evropské unie;
- d) dohoda neomezuje výkon nebo prodej;
- e) dohoda nerozděluje trhy nebo zákazníky;
- f) členové souzajišťovací skupiny neschvalují hrubé pojistné, které účtují v přímém pojištění, a
- g) žádný člen skupiny nebo společnost, která vykonává rozhodující vliv na obchodní politiku skupiny, není zároveň členem skupiny nebo nevykonává rozhodující vliv na obchodní politiku jiné skupiny působící na témže relevantním trhu.
- f) žádost o hodnocení může předložit kdykoliv jakýkoliv žadatel;
- g) hodnocení shody nezpůsobuje žadateli náklady, které by byly neúměrné nákladům na schvalovací postup;
- h) zařízení a podniky zabývající se instalací a podniky zabývající se údržbou, které splňují kritéria hodnocení, získají o tom osvědčení nediskriminačním způsobem do šesti měsíců ode dne podání žádosti, ledaže technické důvody odůvodní přiměřenou dodatečnou lhůtu;
- i) skutečnost shody nebo schválení je písemně osvědčena;
- j) odmítnutí vydat osvědčení shody je písemně odůvodněno s připojením kopie záznamu o zkouškách a kontrolách, které byly provedeny;
- k) důvody odmítnutí zohlednit žádost o hodnocení se uvádějí písemně a
- l) specifikace a pravidla uplatňují subjekty schválené podle norem obsažených v sérii EN 45 000 a EN ISO/IEC 17025.

KAPITOLA V

ZABEZPEČOVACÍ OPATŘENÍ

Článek 9

Podmínky vynětí

Výjimka uvedená v čl. 1 písm. f) se použije s podmínkou, že:

- a) technické specifikace a postupy hodnocení shody jsou přesné, technicky podložené a odpovídají funkci, které má být dotčeným zabezpečovacím opatřením dosaženo;
- b) pravidla hodnocení podniků zabývajících se instalací a podniků zabývajících se údržbou jsou objektivní, týkají se jejich technické způsobilosti a uplatňují se nediskriminačním způsobem;
- c) tyto specifikace a pravidla se stanoví a šíří s doprovodným prohlášením, že pojišťovny mohou přijmout, za podmínek, které si samy určí, jiná zabezpečovací opatření nebo podniky zabývající se instalací a podniky zabývající se údržbou, které neodpovídají těmto technickým specifikacím nebo pravidlům;
- d) tyto specifikace a pravidla se poskytují na požádání každé dotčené osobě;
- e) každý seznam zabezpečovacích opatření a podniků zabývajících se instalací a podniků zabývajících se údržbou, které odpovídají těmto specifikacím, obsahuje klasifikaci vycházející z úrovně dosaženého výkonu;

KAPITOLA VI

RŮZNÁ USTANOVENÍ

Článek 10

Odejmutí výjimky

V souladu s článkem 7 nařízení Rady (EHS) č. 1534/91 může Komise odejmout výhodu plynoucí z tohoto nařízení, jestliže ze svého vlastního podnětu nebo na žádost členského státu nebo fyzické nebo právnické osoby uplatňující oprávněný zájem zjistí v daném případě, že dohoda, pro kterou se výjimka podle článku 1 použije, má přesto účinky, které jsou neslučitelné s podmínkami stanovenými v čl. 81 odst. 3 Smlouvy, a zejména jestliže:

- a) studie, pro které se použije výjimka v čl. 1 písm. b), se zakládají na neopodstatněných hypotézách;
- b) vzor všeobecných pojistných podmínek, pro který se výjimka v čl. 1 písm. c) použije, obsahuje ustanovení, která tvoří ke škodě pojistníka výraznou nerovnováhu mezi právy a povinnostmi vyplývajícími ze smlouvy;
- c) pokud jde o společné krytí určitých druhů rizik, pro která se použije výjimka v čl. 1 písm. e), má vytváření nebo fungování skupiny díky podmínkám pro přijetí, definici krytých rizik, dohodám o retrocesi nebo jakýmkoliv jinými důvodům, za následek rozdělení trhů s dotčnými pojistnými produkty nebo se sousedními produkty.

*Článek 11***Přechodné období**

Zákaz uvedený v čl. 81 odst. 1 Smlouvy se v období od 1. dubna 2003 do 31. března 2004 nevztahuje na dohody, které jsou platné k 31. březnu 2003 a které nesplňují podmínky pro výjimku uvedené v tomto nařízení, ale které splňují podmínky pro výjimku uvedené v nařízení (EHS) č. 3932/92.

*Článek 12***Doba platnosti**

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem 1. dubna 2003 . Jeho použitelnost končí dnem 31. března 2010.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 27. února 2003.

Za Komisi

Mario MONTI

člen Komise
